

PER JAER.

5 FR.

voor St-Truiden.

HET REGT

PER JAER.

6 FR.

Voor buiten.

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

VADERLAND.

GODSDIENST.

VRYHEID.

Dit blad vershynt tweemaal per week, des Woensdags en des Zaterdag, by den Opsteller-Uitgever, HUB. DE COCQ CRETEN, te St-Truiden. — Jaerlyksche inschryving voor St-Truiden, 5 fr.; vrachtvry voor alle andere plaatsen des ryks, 6 fr.; voor Holland, 7 fr. 50 c. — Prys der insertie, 15 centiemen den drukregel; 40 centiemen de reclamen. — Brieven, artikels, geld, enz., vrachtvry toe te zenden.

DE CATHOLYKE VRYHEID.

Toen het liberael ministerie, in november 1857, aen het bewind kwam, zond het den ganschen lande door een vlugschrift uit waarin wy de volgende bewoordingen aentreffen: « Onze tegenstrevers stellen schynheilig en valsch den godsdienst als in gevaer zynde voor. De scheiding tusschen de eerediensten en den staet is een der grondslagen onzer wyze Grondwet; die grondslag moet gehandhaeft worden. Driften en persoonlyke eer- en baetzucht hebben den godsdienst maar al te veel aen gevaer blootgesteld. Hy is niet gemaakt om tusschen de partystwisten gemeagd te worden; het is tyd dat hy op zyn domein terug gebragt worde, om daer van iedereen geëerbiedigd te worden. »

« Deze woorden, zegt de minister van het inwendige in zyne circulaire aen de gouverneurs, 31 mei 1863, zyn thans nog waer; zy zyn de uitdrukking der gematigde en waerlyk conservatieve gezindheid van de groote meerderheid des lands. »

« Dat is schoon gesproken, en wy zouden wenschen dat het gouvernement en deszelfs toek, de minister van het inwendige, gelyk hadden. Maer ongelukkiglyk zyn de woorden gansch verschillig van de werken en worden de eerste gelogenstraft door de laatste. Zyn het de catholyken, zoo als men het beweert, die de religie tusschen de partystwisten gemeagd hebben? of beter zyn het de zoogezegde liberalen niet die gansch een stelsel van aanvallen tegen den godsdienst ingerigt hebben, met de politieke kwestie in godsdiensstige kwestie te veranderen? Om zulks te loochenen moest men wei het zonnelicht betwisten en de hevige twistredenen uit onze geschiedenis schrabben, die, byzonder in deze laatste jaren, de geesten opgewonden, verbitterd en verdeeld hebben om het land eindeylyk in twee kempen te splitsen.

De catholyken weigeren voor hun deel de verantwoordelykheid van die zoo noodlottige en betreuenswaardige twisten; zy hebben zich moeten en moeten zich thans nog verdedigen, omdat zy zich aengevallen en beschimpd zien in al wat zy het liefste hebben, in hunne waerdigste gewetenspligten en geloofspunten; met zich te verdedigen vervullen zy niet slechts een regt maar tevens eenen pligt, waer van niemand hen kan ontslaen; hun geweten is in het spel gebragt; moet men zich verwonderen als hetzelfde, verbitterd, in opstand geraekt tegen de liberale geweldendaryn?

Maer, zal men ons vragen, waerover hebben de catholyken te klagen? Mogen zy hunnen godsdienst niet in volle vryheid uitoefenen, hunne kinderen christelyk opvoeden, de aelmoes uitdelen naer beliefte? Is de geestelykheid niet betamelyk betaeld? Krygen de kerken geene hulpelden? Welke zyn dan de grieven die zulke hevige protestatie te wege brengen?

Het liberalismus wil geene vrye kerk: het wil dezelve bewaken, binden, verslaven; het wil de priesters ambtemaers van den staet maken om ze zoo te overheerschen, en neemt niet meer acht dat de geringe jaerwedde der geesteliken slechts eene ongenoegzame teruggave is van de gestolene goederen der geestelykheid.

De vryheid van onderwijs, berustende op onze Grondwet, is zoodanig gemuilband dat er byna geen middel meer is om eene vrye school in voege te houden by gebrek aen lokaal en inkomsten, terwyl het geld der catho-

lyken gebruykt wordt om een staetsonderwys te bezoldigen dat regstreeks tegen hunnen godsdienst inwerkt, en om goddelooze officiele scholen in te rigten.

Terwyl het vrye gedacht en het vrye onderzoek zich zonder hinderpael ontwikkelen, wordt de vryheid van den preekstoel alléén aen een buitengewoon en dwingelandsch stelsel onderworpen.

De vryheid van liefdadigheid, welke zonder uitzondering door alle christene en beschaaefde volkeren aengenomen wordt, is gezeelmoord geworden in België door den opstand, en eene toegeveende wetgeving heeft haer den genadeslag toegebragt door de gemeentewet te verwurgen die dezelve zoo goed als erkend had en toegelaten.

Het regt van eenen testamentmaker, van eenen begiftiger, van eenen stichter wordt vernietigd, miskend, zoo haest er kwestie is van een godsdienstig, liefdadig of opvoedingswerk. De baldadige mag zyn geld verkwesten in slempereijen en snoode driften met cerlooze schepsels; maer de weldoener mag niet eens beschikken over een gedeelte van zyn overtollige om vry het goed te doen en zyne behoefte broeders te helpen.

Het liberalismus heeft het regt van eigendom geschonden: want er zullen geene bezettingen meer mogen gedaen worden dan ten voordeele der openbare gestichten; hetgeen in openbare tegenstrydigheid is met de wetgeving van alle andere landen.

Niet alleen worden de akten van laatste wil der catholyken miskend, maer hunne giften voor dit of gene liefdadig of godsdienstig gesticht worden gebruykt ten voordeele van instellingen waer zy een walg van hadden; men vernietigt en hermaekt de testamenten en men schendt alzoo trouwloos het heilige maetschappelyk principe.

De wet van 1842, die het godsdienstig onderwijs in de school regelt en de zeden handhaeft, is het voorwerp van den hevigiten aanval, welke reeds de opschorsing van de overeenkomst van Antwerpen in vele gestichten voor gevolg gehad heeft. De priester moet de school uit om de goddeiosheid in de jonge herten te kunnen inplanten.

Een wetsontwerp, reeds door de volksvertegenwoordigerkamer gestemd ondanks de hevigitte protestatie der catholyke minderheid verbiedt de fondatie van beurzen welke het protestantsch hollandsch gouvernement zelf hersteld had, en verbeurt de oude fondatiën ten voordeele van het catholyk onderwijs gesticht, en dringt in ons wetboek het hatelike principie van de terugwerking (rétroactivité) in.

Een ander ontwerp, onder voorwendsel van herinrigting der kerkfabryken, onttrekt aen het bispom en aen de geestelykheid een gedeelte hunner regten en waerborgen welke het napoleonsch regiem hun gelaten had, tracht de volledige sekularisatie der goederen en gebouwen van den godsdienst te bekomen, en laet reeds in het verschiep zien dat de priester op eene liberale manieren aen de werelike overheid zal onderworpen worden.

Men betwist aen de catholyken hunne gewyde kerkenhoven die nogtans een volstrekt deel hunner kerken uitmaken, en men ontzegt hun zelfs het regt dat zelfs de wildste volkeren niet willen afstaan, van de gedachtenis hunner dooden volgens hunne geloofsprincipien te eeren. Het art. 10 de Grondwet zegt: « alle Belgen zyn ge-

lyk voor de wet) en nogtans sluit het liberalismus onbermhartig uit alle posten, plaatsen en ambten al wat maer schyn heeft van catholyk te zyn. De bevolking is in twee kampen verdeeld. De liberalen zyn de Belgen en zitten aen staetsschotelke; de catholyken zyn geene Belgen meer; voor hen bestaat er geen constitutioneel regt meer; maer betalen mogen en moeten zy ten voordeele van parvenus en met belgische waterverwopgerverde fransche ratten. Dat men ons maer fanatieken, rusistooorders noeme, dat doet niets aen de zaak; wy zeggen de waarheid... En waren wy een weinig fanatiek en rusistooorder, dan zouden de catholyken weér Belgen voor de wet worden en zouden zich zoo snulachtig niet laten op het ys leiden door de liberalen.

MINISTERIELE KRISIS.

Gelyk wy reeds gemeld hebben, heeft het samenstellen van een catholyk ministerie schipbreuk geleden.

Ziehier welke punten het programma van M. Deschamps beheet:

1. Kwestie van Antwerpen: afbraek der twee tegen de stad gekeerde Forten, en voortzetting van den versterkten omkring op den linken oever der Schelde.
2. Hervorming van de wet op de Militie.
3. Verleeging van den Kies-cyns.
4. Benoeming der Burgemeesters en Schepenen door den koning, maer op eene aanbiedings-lyst gevormd door den gemeente-raed.
5. Herziening van de wetgeving op de drukpers.
6. Intrekking des wets-ontwerpen op de studie-beurzen, de kerkhoven, de kerk-fabryken.

Bovendien nam het Ministerie de verbindingen op zich, geen wets-ontwerp aen te bieden, die eene godsdienstige discussie in de Kamer zouden kunnen verwekken.

Het is te veronderstellen, dat de kwestie van Antwerpen de stroukelsteen is geweest, waertegen het Ministerie-Deschamps heeft aengebotst. Mogelyk had de Koning, ten dezen opzichte, eene gansch bepaalde denkwyze, zelfs alvorens den achtbaren Volksvertegenwoordiger van Charleroi te ontvangen. Inderdaed de Escout beweert dat generael Chazal door Z. M. was ontvangen voor den heer Dechamps, en dat hy « verrukt » nit het koninklyk gehoor vertrokken is. Daeruit leidt men af, dat de ministerieële kombinatie, door den heer Dechamps voorgesteld, voorop was veroordeeld.

Aldus zou de regterzyde maer *pro forma* geroepen geworden zyn, en zat er al een Ministerie buiten het Parlement, in den oven.

Wy zullen geduldig wachten tot het gebakken zy!

Maer intusschen bestatigen wy, met niet weinig genoegen dat de regterzyde, met haer program, den goeden weg heeft willen inslaen, en dat het aen haer niet zal te wyten zyn, by aldien de door haer voorgestelde en zoo natige hervormingen niet verwezentlykt worden. Vooral zal haer het Land dank weten voor drie punten, die algemeen gevraagd worden: de hervorming der hatelike bloedwet, de verleeging van den kiescyns, eerste stap tot het algemeene stemregt, en de herziening van de wetten op de drukpers.

DE PREVENTIEVE GEVANGENIS.

De vyf of zes verdachten in de zaak van Charleroi zyn

drongen van de oneindige waerde des adeldoms, was echter meer bedaerd van gemoed, zachter van karakter en ook veel redelyker in haren omgang met de overige menschen. Zy was eene statige en deftige dame, maer had veel uit te staen van den baron, hare lastige en grillige wederheft.

Elisa, zyne twintigjarige dochter, de jonge barones, was een lief maegdelyk, lief onder alle opzichten. Van gelaet en houding trok zy niet slecht op onze duerbare prinses Charlotte, de tegenwoordige keizerin van Mexiko: niet lang van gestalte, een weinig rond van gezigt. Later zullen wy dat meisje beter leeren kennen.

Op zekeren morgen was baron Van der Spillen hevigt dor de zael van zyn kasteel Zimzom aen het heen en weér loopen en aen het bulderen: de galg is nog te goed voor dusdanige booswichten!

« Ach! mynheer baron, duerbare papa, gy moet dat zoo loog niet opnemen, sprak Elisa.

« Zymoeten geradbraekt worden, levendig verbrand, gwidt zelfs; ook die wetten van vandaag zyn geene py tabak waerd. En dan stampte hy woest op den vber en liep razend heen en weér... Maer wy zullen er toch wel eens achter komen, en als ik weet wie het my veegt, dan zal men nooit op den aerdbol zo iets gezien hebben. Ik bederf ze in den grond; ik breng ze tot den bedelzak; ik vernietig ze gelyk eijerschalen. De hairen rezen hem te berge en de schim stond hem op den mond. En in deze woede grypt hy zynen tweeloop vast en regt daerop naer buiten bosch en hof en akkers overloopen: ik schiet ze overhoop... »

Reeds over ruime maanden had men komen aenbrengen dat er loerjagers in Harrewar bestonden, die byna alle nachten tot rond het kasteel de hazen

nu allen op vryen voet gesteld, na lange weken in het gevang te hebben doorgebragt.

Te Gilly is hunne aenkomst als een feest gevierd en heeft de menigte hen met het muziek van de statie afgehaeld.

Die feiten hebben opnieuw de aandacht gevestigd op de voorloopige gevangenis en hare soms zoo trenrige gevolgen.

Indien men inderdaed leest wat die menschen hebben moeten lyden, hoe hunne familiën, van hun hoofd beroofd, zonder hulp of bystand, alles hebben moeten verteeren wat zy bezaten om in het leven te blyven, en hoe dit alles met de herkenning van de onschuld der betigten eindigt, dan moet zich iedereen vragen of de maetschappy wel geheel haren pligt vervult en of alles volbragt is, als een menschen van zyne vryheid heeft beroofd, eenen vader aen zyne kinderen, eenen man aen zyn huisgezin heeft onttrokken, eene familie ten onderen heeft gebragt, of het genoeg is dan te zeggen: gy zyt onschuldig, ik heb my bedrogen?!

Zekerlyk is de preventieve gevangenis eene harde noodzakelykheid waerin ik my bevind, de loop der justitie is zonder haer onmogelyk en dit verregtveerdigt haer bestaen.

Hoe voorzigtig men ook te werk gaet, en de belgische magistratuur kent haren pligt onder dit opzigt, altyd zullen er misslagen bestaen, omdat de magistraten niets meer zyn dan menschen en de misgreep van onze natuer onafscheidbaer is.

Maer indien de samenleving het regt neemt te zeggen tot de personen: « De zekerheid van myn bestaen, de noodzakelykheid waerin ik my bevind, om de misdaden te straffen, dwingen my u gedurende zoo vele dagen of weken in hechtenis te nemen, alhoewel uwe pligtigheid niet bewezen is, » heeft de persoon op zyne beurt het regt niet te antwoorden: « In naam van uw bestaen vraegt gy myne vryheid tot dat de waarheid zich veropenbare; welnu, neem ze, het byzonder belang moet voor het openbaer niet wyken; maer als de maetschappy aen eenen burger eenen dienst vraegt, doet zy het niet zonder vergelding: »

« Aen den eigenaer vraegt gy zyn land voor openbare werken en gy betaelt hem.

« Aen den soldaet vraegt gy zyn dienst en hy krygt zyne soldo.

« Aen den getuige vraegt gy eenige oogenblikken van zynen dag en hy ontvangt zyne taxo.

« Waerom aen my alleen alles geweigerd?

« Waerom vergt de samenleving van my het kostelykste op aerde en geeft zy my niets weder? ! »

Wat ware er eenvoudiger dan aen den voorzitter der regtbank toe te laten voor de voorloopige gevangenis eene vergoeding te verleenen gelyk hy ze voor de getuigen vaststelt met in achtneming van de veroorzaekte schade?

Op die manier zou men geene schreeuwende onregtveerdigheid laten bestaen.

Het land dat ryk genoeg is om prachtige gebouwen op te rigten, groote werken aen te leggen, dat geld vindt voor alle behoeftens, zoude zich wel kunnen getroosten jaerlyks misschien een duizend franks of twee te betalen tot herstel der schade, voor de verdediging hare veiligheid aen eenige ongelukkigen gedaen.

FEUILLETON VAN HET REGT.

BARON VAN DER SPILLEN.

II.

DE KROMME PIER.

Baron Van der Spillen was een groote grondeigenaer; byna gansch Harrewar hoorde hem toe, zelfs kerk en pastory; zoo ver dat hy nog terugkomende op het regt der middeleeuwen de magt wou bezitten van den pastoor te benoemen en den kapelaen te aenveerden of te verwerpen. Later zullen wy daer deuntjes van zien. Indien zyne gestrengheid baron Van der Spillen over vyf honderd jaer ter wereld kwam, en van dan tot nu, gelyk Barberousse geslapen hadde en nu eerst wakker werd, dan kon hy met geene andere gedachten beziel zyn en handelen. Baron Van der Spillen was wezenlyk het oude stelsel met lyf en ziel. De adeldom en het gelocf, sprak hy, kunnen niet vergaen; al wat men vandaag byhaelt onder burgerlyke vryheid en natuierlyke en staetkundige gelykheid zyn uitvindsels van Satan. Daer bestaen dry klassen van menschen, stak hy plegtig de hand uit: de adeldom, de geestelykheid en het volk of de janhagel. De adeldom is eene hoedanigheid van ziel en ligchaem; eens adel blyft adel omdat ziel en ligchaem van eenen edelman grondig van het overige menschdom verschilt; grondig, grondig! wandelde hy door zyne kamer. Maer als hy over de regten van den adeldom bezig was, dan werd hemel en aerde te klein. Het zyn de adellieden die tydelyk de wereld moeten besturen; de overige menschen zyn geschapen om onder hen en door hen te leven en te sterven. De vroegere voorregten der stammen bestonden nog voor hem, en het artikel

onzer Grondwet: « Alle Belgen zyn gelyk voor de wet, » en « de voorregten of privilegiën van den adeldom zyn afgeschapt, » bragt hem in zulke woede dat hy maer gedurig tegen de mannen van het kongres losrukte en bulderde: dat kanaliepak ons overgekomen uit het jaer 93 en uit de fransche baanstroopers! Willem, tegenwoordig koning van Pruisen was zyn god: die man, sprak hy, is een eerste koning van het goddelyk regt. Ook was baron Van der Spillen, van gedacht dat de Bourbons, dat Hendrik nog moesten terugkomen. Om het uiterlyke van onzen aristokraet op te geven: Baron Van der Spillen had zoo omtrent een zestig jaren ouderdom; tamelyk lang van gestalte als hy stond, zeer klein als hy zat; want zyne lange beenen en zyn kort wambuis hadden hoegenaemd geene evenredigheid; en de naam van Van der Spillen kon tamelyk juist op zyne spillebenen toegepast worden. Zyne armen waren middelmatig, schoon de lange magere vingers die hy vol ringen droeg, ook wel een weinig de dagelykse maet overspanden; zyn kop was zeer klein; grys hair bedekte zyne slapen. Zyn voorhoofd dat zeer achterover helde, had weinge hoogte en veel rimpels. Maer de lange kromme neus die tusschen twee roode oogen uitschoot en twee magere kaken belommerde, gelyk de kam van eenen zonnewyzer op de schalie, gaf aen zyn gelaet eene zonderlinge uitdrukking. Daer was uitnemend van den uil in het gelaet van dat adelschepsel. Hetgeen hier onbetwistbaer schynt te bewyzen dat het gezigt de spiegel van de ziel is. Die het eerste maal het aenschyn van den baron in het oog kregen, konden zich nooit houden van lagchen en van uit te roepen: In Gods name! wat vicze apostel is dat!

Mevrouw Van der Spillen, schoon ook zeer door-

kwamen afschieten en stroppen zetten. Dezen morgen was de jager van het kasteel nog te huis gekomen met eenen geschoten haes in het kreupelhout verborgen en aen zyne wonden bezekene. Ook had hy nog een half dozyn stroppen ontdekt en tot getuigenis medegebragt. En dat duerde al zo lang en men wist maer niet wie daer de handpligtige van was; de eenen zegden: 't is de schoolmeester, die geslepe kadé; de anderen: de koster met zyn heilig gezigt; een derde: het is Brutus. Sommigen lachten heimelyk in hunne vuist en mompelden tusschen hunne tanden: het is de kromme Pier. Zy waren er alle dry in staet voor; en hoe dat kwam of niet, de koster verwachtte het jaerlyksche verzoek van den deken, en de schoolmeester dat van den inspekteur. Beide deze heeren waren gewoon op de pastory te dineeren. Dry dagen van te voren kreeg de pastoor twee hazen gelyk ossen present. Een knaepje uit den catechismus bragt ze hem gebonden in eenen zak en zegde dat zy met de diligentie waren aengekomen. De pastoor die misschien wel lont rook, daecht zich niet verplicht de hazen hunnen état civil af te vragen en deed ze zoo maer stillekens in den azyn leggen. De Israëliten in de woestyn, lachte hy, hadden eens geerne kwakkels geëten, en de groote spyer van het heelal zond hun dadelyk eene gansche wolk kwakkels toe; zy hadden maer leed om ze af te slaen. Ergo die hazen, als ik de eer zal hebben den deken en den inspekteur te ontvangen, zullen wy het spit eens doen draeijen.

Baron Van der Spillen was naer de gendarmen gegaen. Deze kwamen en grand' tenue hunne ronde doen; dat was gezegd: pas op en laet u niet pakken. En zy gingen terug gelyk zy gekomen waren. Gat zat zoo vol hazen dat het er van kriedje. De baron

Men leest in de *Independance* opzichts de ministeriele crisis: de heeren ministers van buitenlandse zaken en van financiën zijn door den koning in het paleis van Brussel ontvangen geworden.

Volgens onze genomen inlichtingen, schijnt het dat dit verhoor geenszins tot hiertoe voor uitslag zou gehand hebber van den toestand te veranderen.

Van den anderen kant gelooft de *Heuse* te weten dat er voorstellen gedaan zijn geworden aan verschillende ambtenaren van de ministeriele departementen, en dat die voorstellen niet aangenomen zijn door verschillende aen wie zy gedaan zijn geweest.

AFTROGGELEARY IN 'T GROOT.

Kleine dieven haagt men op.
... En groote laet men loopen.

Zeet dikwyls hooren wy de belastingen die op de eetwaren drukken goedkeuren, omdat zy onvoelbaar zyn. Dit komt daer op uit dat het laatste woord der politieke volmaektheid bestaet in de menschen te scheeren, hun zelfs al een stukje vleesch van de ribben te trekken, zonder ze te doen schreeuwen.

Tusschen de belastingen op de eetwaren en elk' anderen last is hetzelfde verschil als tusschen de beurzenwyder die uwe beurs ontfantselt, zonder dat gy het bemerkt, en den baestrooper die u zelve aen den hock van een bosch vraegt by klaren dag en die u de middels laet om u te verdedigen en of ten minste om hulp te roepen.

Het is juist omdat die belastingen onopmerkbare zyn en dat zy zich niet met de pryzen der waren, waerop zy drukken, mengen dat zy bestaen blyven.

Laet ons veronderstellen dat men aen de accynsen op de bieren de opregtheid geve die men op de regstreeksche belastingen geeft, op zulke wyze dat de verbruiker weet hoeveel hy in den prys van zynen drank aen den fiscus betaelt. In plaats van het meel dat in de knip ligt te doen betalen, zal men den liter of het glas belasten. Een belediende van het financiebestuur zal in de herberg geplaatst worden en zal aen de drinkers vyf centiemers per halven liter vragen. Hoeveel jaren, maanden, dagen zelfs zou de accyns in die voorwaerden kunnen bestaen? Dezelfde roedering en dezelfde gevolgtrekking bestaen voor het zout, dat om zoo te zeggen, zyne waarde van den impost krygt. De dag waerop de boer zyn verken moet zouten en weten zal dat hetgene hy voor het zout betaelt byna loutere belasting is. zullen de dorpelingen er tegen niet d'zelve verontwaardiging opstooten als voor 1830 tegen het meelgeld.

De ontvanger der belastingen op deze manier is eigenlijk niets anders dan ene speculatie op de onwetendheid der betalenden. Voor ons zyn de lasten op de eet- en drinkwaren eene onregtvaardigheid van den staat jegens en ten nadeele zynere geadministreerden, ja, eene schandelyke aftroggeleary.

EEN GODSGENADIG KOMPLIMENT.

Napoleon, die in den begynne zyne *haute sollicitude* voor Denemarken toonde, en die later onverschillig bleef by de schending van deszelfs grondgebied; die zelve Napoleon heeft thans een brief van gelukwensching aen zynen godsgenadigen kozyn van Pruisen gezonden, om hem over de verovering van Duppel zekel te wenschen.

Dit kon niet anders, of Napoleon moest de eerste zyn die Wilhelm moest feliciteeren over dit *schoon wapenfeit*. Volgens ons, zou het beter geweest zyn het klein Denemarken, welkers zonen zich by de verdediging huns vaderlands zoo manhaftig hebben gedragen, geluk te wenschen. Voet voor voet hebben zy den geboortegrond aen hunne vyanden betwist; ook zyn zy slechts onder de overmagt bezweken.

Maer de vrienden van het brutaal geweld bekruenen zich om geene kleine nationaliteiten; wat maekt het hnd, dat men voor zyn regt strydt; *la raison du plus fort est toujours la meilleure*; dit is hunne leus. Ook moet koning Wilhelm fel geveid zyn, dat hy door den franschen autokraet wordt geluk gewenscht; dit zal hem aensporen zyne heldendaden in de hertogdommen voort te zetten en ongestoord het heldhaftige Denemarken tot op het hnd uit te kleeden.

Men moet waerlyk geene, of eene Napoleons-ziel hebben, om iemand geluk te wenschen, die uit enkele hoogmoed, een vreedzaam volk, tegen alle bestaende regten aentvalt; die tegen alle wetten van volksbeschaving in, zonder voorafgaendelyke verwilliging, eene stad bombardiert, waerdoor dezelve eene totale verwoesting onderging.

Dae's na den stormloop, schryft een ooggetuige aen de Beuzen-Confant, lag het menschenbloed nog een halven voet hoog. De hospitalen zyn gevuld met vaders, broeders en zonen, dezen de beenen, anderen de armen afgeschoten, verminkt, stervende by gebrek aen voldoende verzorging. De Denen, om hun vaderland te hebben verdedigd, de Pruisen om

ging altyd buiten en rond het kasteel jagen zoo dat het bosch welk het kasteel omgaf, als mede de engelsche hof die uitwintend groot, was, eene veilige schuilplaats voor den haes was geworden. Ook als gy door de ene of de andere, dreef wandelen gingt, dan kwamen overal hazen uitgesprongen met kudden van tien, twintig, dertig te gelyk. De schoolmeester beweerde dat hy eens eene kudde van dry-en-zeventig geteld had. Waren zy een beetje staen gebleven, schierste hy ik kon er gemakkellyk school voor doen. De arme landhuwers die hunne heoven en winningen naest het goed van den baron hadden liggen, konden, och arme! niets in hunne tuinen houden; zelfs hunne landereijen werden afgeknaald. En niemand durfde spreken, en als zy ergens eenen haes ontmoetten, dan durfden zy hem nauwelijks hezien. Baron Van der Spillen kortsylde niet als er over hazen gehandeld werd. De artiste vétérinaire moest alle weken naer het kasteel komen om te bestatigen, als men ergens eene dooden haes vond, of deze ook zynen natuerlyken dood gestorven was. Een haes is ook meer dan een mensch; een mensch gaeft maer op twee beenen en een haes op vier.

Maer de baron had nu de gendarmen verzocht in het geheim te komen en nacht en dag verborgen in het hnt op de loerjagers te letten. Ik moet ze hebben, brulde hy, kost wat kost, en moest ook hemel en aerde vergaen. Myne regten, de regten van den adel laet ik niet ten onderen brengen; de haes is ons erdeel en maekt om zoo te zeggen met ons maar een en dezelfde zaak uit. De haes zegt, zegt adel en die adel zegt, zegt haes.

De kromme Pier was van een gansch ander ge-

de ambitie van een gekroonden volksverdrucker te voldoen. Zoo is het: een arme dorpelaer, die by gebrek aen zedelyke opvoeding, een zynere medemenschen vermoordt. Die slaet men, met de noodige ceremonien, op eene publike plaats het hoofd af; en by die uit hoogmoed en bloedzucht honderd duizenden vermoordt, dien wenscht men geluk; dien overlaet men met eerbewyzen; daer zingt men *Tu Deum* voor; dien noemt men groot.

O Negenliende eeuw, wat zyt gy toch verlicht!

DE KONSKRIPTE.

Het government zegt tot den mediceen, wiens vryheid en wil het verbryzelt en wiens toekomst het meermals in de waeg stelt.

Ik maek my meester van u, van u met lichaem en ziel, voor verschiedene jaren lang; gy zyt myn slaef, myn speelgoed; gy zult my gratis dienen, alle uwe misslagen zullen drymaal meer gestraft worden; trouwen zyt gy niet; nooit zult gy de kazerne verlaten zonder myn welbehagen, zelfs niet om de oogen uwer stervende ouders te gaen sluiten; van dees oogtenblik af, verklaer ik in mynen schuldnaer voor 128 frank, den prys der kleederen, wapens, enz. die ik u leen om ze ten mynen profyte te gebruiken. Ik weet dat binnen 3, 4, 6, of 8 jaren, als het my zal passen u eene provisoire vryheid te geven; gy dwangshave in de veronderstelling dat gy een voorbeeldig gedrag zult gehouden en de minste vlek op uwe kleederen niet zult maekten hebben; maer verneem van thans af dat indien deze onvermydelijke schuld niet vereffend wordt, door u of door uwe ouders, ik u in de kazerne zal houden als een levend gezeleer, die my voor de betaling der som verantwoord moet. Schryft aen uwe ouders zoo dikwyls als gy wilt, opdat zy u opgestelden tyt het noodige afzenden om uwe maeltijden te volledigen en van tyd tot tyd een glas bier te kunnen gaen drinken in de herberg, ten einde uwen dorst te lesschen binnen de permissien van eenige uren die gy zult hebben.

Ziedaer de tael en het gedrag des governments, het welk de militairen maer loslaet, na de betaling diervoor onvrijwillige, willekeurige en onvermydelijke schuld.

De arme huysgezinnen zyn niet alleenlyk beroofd van de tegenwoordigheid en het werk van eenen zoon of broeder tydens de dienstjaren; zy zyn als het ware wettiglyk verpligt hnt alle dry maanden een tiental franks te zenden, willen zy hnt niet een elendig bestaan zien lyden. Ja, veel erger dan onse ware vangeniszen, waer onze kwaaddomme onverschillig onderhouden worden, ten koste hunner slagtoffers.

KULLAGIE.

Twee schuchtere zwaluwen zaten op den arm van het torenkruis speelleek te triepelen met hare fyne geele potjes. De lieve maend mei, sprak eene, dryft weder over het herbouwde landschap met haren levensadem. Zie hoe groen de weiden weer open liggen, hoe lief de madelieven haren bodem doorspikkelen en doorlaghe n. Elk boom is een bouquet of ruiker geworden in de handen van de natuer, en de lucht, onlangs nog zoo guet en zoo scherp, waer de pluimtes van den sneeuw doorflispelden en speelden, wordt nu zoo zoet als melk en honing, zoo frisch doordorseld van de uitwasemingen der bloeiende boomen die de bladers hunner bloempjes op het avondwindje door de lucht henen schudden, om de aerde te besproeijen als voor de komst van de zalige lente.

Zuster, herneemt de andere zwaluwe, struiken en boomen zyn weer bekleed met het ryke loover van het voorjaar; de vogelen timmeren weer hunne warme nestjes onder de chaduwe der groene blaren. Elk boom is als eene harmony geworden waer onze geplumde natuergenoten tusschen bloemen en geuren hunne zangen doen uit henen galmen. Hoort den nachtegal eens pralen en het leven verwelkomen in eene taal des hemels.

God! wat gaen wy gelukkig wezen, riepen zy beide uit. En eene hermit: zusterlyk, ik weet een schaliendak waer nooit noch wind noch regen onder de uitschietende kepers ons bereiken kan; daer ga ik timmeren.

Zusterlyk, antwoordt de tweede, ik weet eenen gevel gelegen op de morgenzon, bewassen met gouden keeren en bloozende abrikozen; daer ga ik timmeren.

En als het dan zal donderen, bliksemen en ploeggen dan schuilen wy in de wol onzer digtgestolene nestjes.

En 's avonds als de koude wind na den heeten dag zal verfrischend ryzen over den akker, dan kronkelen wy door de blauwe lucht, kruissen en doorkruisen dezelve over den blauwen vyver, waer de daer is iets, laet ons maer stil houden. Ten langen laetste komt er iets tusschen de struiken op handen en voeten uitgekropen. Wat is dat? vroeg een gendarme. Stil! sprak de andere en bleef hy starrengs het verschynsel in 't oog houden. God! riep hy zachtjes, het is de kromme Pier, nu gaen wy hem hebben.

Pier van zynen kant haelt uit de tesch onder zynen blauwen kiel uit, pompt ze vol lucht, schroeft er den loop op en legt zich dan in eenen gracht neder, zoo nochtans dat de oogen gelyk den grond uitkwamen en al konden zien wat zich op de groes beroerde, die voor hem open lag. Hier is de plaats, sprak Pier tot zichzelf, dat is te zeggen, Pier kende een lokaes om de hazen doot te komen waer hy won, aes dat hy aen eene koorf bond en achter zich nasleepte. De haes ging de sleping na al waer hy gewandeld had daegs of beter 's nachts van te voren. Hy dacht zo: Terwyl allemal vastenavond houdt, zal niemand op de loerjagers denken en zal ik hier op myn gemak eenen zoffino van hazen houden. Nauwelijks lag hy er of zo kwamen al eenige hazen aen gelantefant. Pier blaest langs den grond op en een vaer neer. Zie eens, zeggen de gendarmen, daer valt een haes! hebt gy iets gehoord?—Neen, gy dan?—Ik ook niet. Een weinig naderhand bleef er weer een ander liggen. Wat is dat? spraken de gendarmen. Dat is een windgeweer, houd u maer stil; aenstonds zal hy zo komen oprapen en dan hebben wy hem beet. Het gebeurde ook zoo. Na den tweeden haes komt Pier stillekens uit den gracht opgekropen; verheft langzaam het hoofd, ziet in alle richtingen rond, legt zich weer op den grond en kruipt op de gesneuvelden aen. Een der gewonde hazen was doorgeloo-

sterren in spiegelen, snappen in het vliegen eene druppel zilveren water uit de koude bron en stryken met snellen vleugel over den marmelenden vliet.

En dan in het midden van den zomer vliegen wy uit met onze jeugdige nakomelingschap, en triepelen en piepen en vliegen speelleek, zalig, gelukkig door het blauwe azuur des hemels.

Wat ben ik bly dat ik leef! riepen zy beide. Wat schoone lieve toekomst ryst voor ons op! herhaalden zy met fladderende vleugeltjes.

Een jager die een nieuw geweer had gekregen, legde zyne eerste schet op de beestjes aen; zy vallen dood van den toren af, blyven in de goot van het kerkdak liggen, en by het eerste onweer spoelt hen de ploegen door de zinken regenwaterspyp op het kerkhof af.

De toekomst is maer kullagie.
Bouwt kasteelen in de lucht
In uw zoete lentedagen,
Ziel en hart op heet gezucht
Heil en toekomst toegedragen.
Poeijer en een weinig lood
Dat een losbol opwaerts schoot,
Rampen daer wy niet aen denken,
Komen jeugd en leven krenken
En verandren goud in lood.

BLOEMENFEEST EN KONGRES. IN BRUSSEL.

Voorleden zondag werden de *Floraien* van Brussel door eene plegtige prysuitdeeling, in het bywezen z. M. den Koning, gesloten. Vooreerst melden wy met genoegen dat onze stad in deze feesten het hare wederom heeft bygedragen en gewonnen. De heer F. RODIGAS heeft den eersten prys bekomen voor eene plant door hem uit zaed voortgebracht. Volgens het verslag van den heer K. Koch, hoogleeraer in Berlyn is de *Selum Rodigasii*, eene der merkwaardigste planten der gansche Tentoonstelling. Ook werd haer met tejuiching een groot eermetael geschonken.

De Tentoonstelling nogtans bevatte meer dan honderd duizend gewassen uit alle streken van Europa aengevoerd. Uit de stad Gent alleen werden vier-en-zestig waggons planten naer Brussel gezonden. De talryke vreemdelingen zoowel als de ingezetene die het paleis der expositie bezochten, verklaarden dat nimmer zoo talryke en schitterende bloemen verzameling te zien was.

De Federatie der Belgiesche hofbouwkundige maetschappyn had ter diere gelegenheid eenen oproep gedaan voor een kongres van kruidkundigen en plantenliefhebbers. Geleerden uit alle landen zyn op dit kongres, het eerste van dien aard, bygeekomen en hebben er de gelegenheid eener nauwe verbodering ten nutte gemaakt. Menige vragen werden voorgesteld en behandeld. Wy vinden onder anderen in de Brusselsche dagbladen dat de vermaerde natuurkundige, de heer van Siebold, lid van het Nederlandsch gezantschap in Japan, over de bontbladerige gewassen dezer landstreek heeft gesproken. Sommigen zynere gezegden werden in eene welgegronde redevoering door den heer Rodigas, vader, verworpen. Het kongres nam ook eenpariglyk het verslag aen van den heer Em. Rodigas, professor te Gent, wegens den voorstel gedaen door eenen franschen schryver om de verschiedenheden van het plantenryk aen eene enkele en overal dezelfde benaming te onderwerpen. De commissie door het kongres benoemd bestond uit de heeren Planchon, hoogleeraer te Montpellier, graef de Lambertye, planten-kundige te Parys, F. Rodigas, planten-kundige te St-Truiden, de Selys-Longchamps, lid der Akademie en senator te Luik, Van Hulle, bestuurder van den plantentuin in Gent en Em. Rodigas, leeraer in 's lands Hovingbouwschool van Gent, en verslaggever der commissie.

De heer Em. Rodigas voerde nog vyf maal het woord over verschiedene punten die het kongres als zeer belangryk aenveerde. By het sluiten van het kongres maekte de heer voorzitter de Cannate de Hamale bekend dat de leden uitgenoodigd waren op eene tweede vergadering die ditmaal te Amsterdam zal gehouden worden.

Wy hopen dat ons klein St-Truiden daer ook zal vertegenwoordigd zyn.

KERKELYK NIEUWS.

De eerw. heer kanonik Van den Hende, professor der zedelyke Godsgeloeerdheid in het seminarie te Gent, heeft het edel voornemen opgevat een seminarie te stichten in Amerika. Van nu af zyn de volgende heeren gekend welke hem in die verhevne zending zullen bystaan: het zyn de eerw. heeren Gabriels, licentiaet in de Godsgeloeerdheid te Leuven; P. Puiissant, bachelier id. onderpastoor te Denderhaute en Roelands, bachelier id. professor van het Rethoryk in 't Collegie te Audenarde. Het is een schoen en moedig besluit voor deze heeren vrywillig hun vaderland te verlaten om in een verafgelegen land een seminarie te gaen stichten. Ook is het dank

daer is iets, laet ons maer stil houden. Ten langen laetste komt er iets tusschen de struiken op handen en voeten uitgekropen. Wat is dat? vroeg een gendarme. Stil! sprak de andere en bleef hy starrengs het verschynsel in 't oog houden. God! riep hy zachtjes, het is de kromme Pier, nu gaen wy hem hebben.

Pier van zynen kant haelt uit de tesch onder zynen blauwen kiel uit, pompt ze vol lucht, schroeft er den loop op en legt zich dan in eenen gracht neder, zoo nochtans dat de oogen gelyk den grond uitkwamen en al konden zien wat zich op de groes beroerde, die voor hem open lag. Hier is de plaats, sprak Pier tot zichzelf, dat is te zeggen, Pier kende een lokaes om de hazen doot te komen waer hy won, aes dat hy aen eene koorf bond en achter zich nasleepte. De haes ging de sleping na al waer hy gewandeld had daegs of beter 's nachts van te voren. Hy dacht zo: Terwyl allemal vastenavond houdt, zal niemand op de loerjagers denken en zal ik hier op myn gemak eenen zoffino van hazen houden. Nauwelijks lag hy er of zo kwamen al eenige hazen aen gelantefant. Pier blaest langs den grond op en een vaer neer. Zie eens, zeggen de gendarmen, daer valt een haes! hebt gy iets gehoord?—Neen, gy dan?—Ik ook niet. Een weinig naderhand bleef er weer een ander liggen. Wat is dat? spraken de gendarmen. Dat is een windgeweer, houd u maer stil; aenstonds zal hy zo komen oprapen en dan hebben wy hem beet. Het gebeurde ook zoo. Na den tweeden haes komt Pier stillekens uit den gracht opgekropen; verheft langzaam het hoofd, ziet in alle richtingen rond, legt zich weer op den grond en kruipt op de gesneuvelden aen. Een der gewonde hazen was doorgeloo-

te wyten aen zyne hoogw. Mons. de bisschop van Gent wiens aenmoediging een prikkel is geweest om deze yverige geestelyke professors dit grootsche ontwerp te doen opvatten.

VOORTPLANTING VAN HET GELOOF. — Over omtrent 25 jaren werden de eerste Catholyke missie-statie onder de Indianen in het westen van Noord-Amerika, ly't fort Vancouver geopend. Sinds dezen tyd werd het Evangelie in de geheele lengte en breedte dier groote landsuytgerektheid verkondigd en dry bisdommen opgericht. In twee daarvan, Orehon en Nesqually, wierde de meederheid der Indianen bekeerd, en vele dezer stammen onderscheiden zich door vroomheid en gedweehed. In de dioeces Nesqually zyn tot dus verre ten minste 10,000 volwassnen als goede christenen, en 15,000 gedoopte kinderen gestorven. De kerkelyke provincie Oregon bevat 11 bloeyende missie, er zy 12 aldaer reeds 20 kapellen en instituten opgericht. Zy heeft eenen aertsbischop, 2 bisschoppen, 13 wereldlyke priesters, 6 jesuiten en 7 paters uit de oblatenorde. Door dry vrouwelyke orden worden omtrent 500 kinderen onderwezen.

De laatste optellingen welke in de Vereingde-Staten gedaen zyn, vermelden 54 bisschoppen, 2775 priesters, 1,109 seminaristen, 2,948 kerken, 2,376 provisioneele kapellen en statie, 95 mannenkloosters, 265 vrouwenkloosters, 12 universiteiten, 76 letterkundige gestichten, 250 liefdadige gestichten, behalve de aen de meeste der kerken en kloosters verbondene scholen. Over zestig jaren telde de katholicke gemeenschap in de Vereingde-Staten slechts eenen bisschop, 22 priesters, een enkel klooster, en tot kerken had men slechts partikuliere kamers of houten hutten.

STADSNIEUWS.

De kieskollegien der kantons by koninglyk besluit aengeluid, zyn byeengeroepen op maendag 23 mei 1864, ten 9 ure 's morgens, ten einde over te gaen tot de kiezing van de provinciale raedsheeren, wier maudaet vervallen is.

Ziehier de verschiedene kantons onzer provincie, waer in kiezingen moeten plaats hebben, en het getal leden welk ieder kanton moet kiezen.

St-Truiden, 5; Tongeren, 4; Herck-de-Stad, 3; Mechelen, 3; Peer, 2; Brée, 2; Sichem-Sussen en Balré, 2.

Door koninglyk besluit van 29 april is M. F. A. Dawans burgemeester benoemd van Houppertingen in vervanging van M. Bartoletyns, overleden.

Verschiedene deftige burgers hebben ons reeds herhaeld malen doen opmerken, gelyk wy het ook opgemerkt hebben, dat de woorden *« voor den armen van St-Truiden »* nog altyd op het baerckleed staen te pryken. Wy willen ons bepalen met eene enkele vraag die de onregtvaardigheid dier bewoording zal doen uitschynen, aengezien onze oproep aen de broederlyke heilde de wegruiming dier hatelike benaming nog niet heeft kunnen te wege brengen.

Vaermede, met wiens penningen is dat baerckleed gekocht? Met het geld van de kas der armen. Dat geld hoort persoonlyk aen elken armen toe; elke arme heeft dus persoonlyk bygedragen tot het aankopen van dat baerckleed. Ergo, hoort dat baerckleed hnt deftig toe en wordt er hnt gene liefdegift, geen werk van barmhertigheid bezweten. Dus hetgeen de arme zelf heeft aengekocht, kan hem noch mag hem niet verweten worden en moeten die bewoordingen regtvaardigheidswege uitgevaegd worden. Niemand heeft er eene duit in gegeven, tenze de armenkas, welke aen niemand toehoort dan aen den armen zelve.

Ons nummer van Woensdag is uit hoofde van onvoorzienne omstandigheden, gansch onafhankelyk van onzen wil, niet kunnen verschynen.

Wy moeten onze medeburgers verwilligen van op hunne hoede te zyn nopens eene nieuw uitgevendene aftroggeleary. Een jongen liep deze week de leden eener familie af, die nog al tamelyk ver vaneen woonen, zeggende: gauw! gy moet dadelik naer uwen zoon, uwen broeder, uwen neef gaen; hy heeft schierlyk iets gekregen. Iedereen is diep ontroerd, dat is te verstaan. Onder-tusschen zegt de behendige aftroggeleary: zyne vrouw heeft my zoo maer haestig doen loopen, zeggende dat gy my wel iets voor myne moeite zoudt geven, aengezien zy in de verwarring geenszins den tyd had. En zoo loopt hy van den eenen naer den anderen en raep al eenige oordjes byeen.

De *Moniteur de Louvain* meldt ons dat onze volksverteenwoordiger de heer Thonissen, byna hersteld is.

VERSCHILLIGE TYDINGEN.

Eene nieuwe soort van aftroggeleary is te hore geplieegd. Een rondleuder kwam in een hulis der Naemsche straat

pen tot by de tuyas waer de gendarmen achter zaten. Pier ook op dezen aengekropen: kom eens hier, mynheer baron Van der Spillen de Zimzon! Sloeg hy den haes in den nek; gy moet my hier zooveel van uwen neus niet maken. En hiernede zet hy zich regt op zyne knien om den haes achter zynen kiel in te steken, die met eene koorf rond het lyf was toegeloven. De gendarmen schieten toe, vallen op Pier die nog geen tyd meer had van op te staen. Zy bonden hem de armen op den rug, lieten hem de hazen in den kiel, snapten zyn windgeweer mede, en zoo regt met hem naer het kasteel. In de val! dacht Pier: in Gods name! zy kunnen my voor eenen haes wel villen maer toch niet den kop afslaan.

Baron Van der Spillen werd gelyk een woedende duivel, toen hy de gendarmen met Pier zag aankomen. Zoo dan, nu hebben wy toch al een! brigand daer gy staet, dat zal u ditmaal een daer denunte zyn! Schelm, jan galg, slechte kade, gaenhou, vyf jaer yzers zal het minste zyn dat ik u zal doen geven! Hiernede liep hy den peerdstal in en kwam uitgevloegen met eene cravache in de hand om Pier over de ribben te varen. Halte! riepden de gendarmen, dat niet; uw regt kunt gy zoeken, maer hem staen niet. Pier, die een fynen neus had en van zesen kleaer was, zel tegen de gendarmen: laet ons dien weg inslaen, daer is het veel nader en gemakkellyker gaen. Ja, buldert Van der Spillen, leidt hem maar tot spiegel van het krapeloot het dorp. En zoo kwam Pier voor de herberg door waer het werkvolk van den heer Choppin aen het bambocheeren was.

van om ont- ent ka, erd lie- tis- is- rd, oor italy se- in- be- ka- ts- s, 6 dry- de- 775 05- 78 en, ers ka- hts en i of
luit 64, lie- er- er- tal
Me- : 2- A. in er- de in- ze- eld lat en ir- ze- en- an
op af- ter- g- en- re- zw lat lat pt ge- is- i-
id. iet
n.
r,
g
el
ch
in
e-
er-
n-
en
oo
ht
tes
de
o-
nd-
je
11,
en
um
ier
r-
m-
is-
ns
k-
id-
p-
let
e-

en dood aen de vrouw M... een stuk lynwaed te koop. Toen ze zegde het niet noodig te hebben, stelde hy haer voor het stuk by haer laten te liggen, opdat zy zich zou kunnen bedenken ; dit nam zy aen. Nauwelyks was hy vertrokken of er kwam een andere kramer en deze het lynwaed zierende, raadde de vrouw aen het te koopen, zeggende dat hy haer 5 frs. winst zou geven als zy het aen hem wilde afstaen. De vrouw door deze belofte verleid, koeh het stuk toen de eerste leuider terugkwam ; maer tot nu toe wacht zy nog alyd te vergeefs op den tweede.

Ter gelegenheid van twee onlangsche gevallen van terugave, door tusschenkomst van den biechtstoel gedaen, haelt een blad van Aeth er ook een aen, van hetzelfde slach, dat te Lessen heeft plaats gehad. De heer deken dezer laatste stad kwam eene dame van zyne parochie vinden en behandelde haer veertig franks. Begeerig om te weten van waer dat geld kwam, deed de dame aen den heer deken verscheidene vragen die zonder antwoord moesten blyven. De waarde geestelyken bepaalde zich met te zeggen dat hy gekomen was van wege eenen zyner biechtelingen, om een haer toegebragt nadel te herstellen, maer dat het hem niet veroorloofd was in de minste uitlegging te treden nopens eene zaak, waer van er hem in den biechtstoel was gesproken geweest.

Te Walhain — St. Paulus, heeft deze week de notaris T... aldaer, door tusschenkomst van den erw. heer pastoor van Walhain 200 fr. terug gekregen welke hem insgelijks ontvreemd waren en waerop hy niet meer rekende.

De stoomboot *W. Wilford*, dienstdoende van Temsche naar Antwerpen, heeft zynen gewoonlyken dienst hervat.

Men heeft in de kapel van het gasthuis van Assche, waer een nieuwe vloer wordt gelegd, eene belangryke ontdekking gedaan.

By het wegnemen van eenen steen, waer van het opschrift sinds lang verdwenen was, heeft men eenen grafkelder ontdekt, waerin eene looden kist lag, alsmede eene volledige yzeren wapenrusting, verschillende wapens, en eene doos bevattende spaansch, fransch en brandsch geld. De kist is 1 m. 93 cent. lang, 62 cent. breed en 94 cent. hoog.

Op het bovendeel stond het volgende opschrift :

Hic quiescit : Corpus domini Ludovici Alberti Ignatii Spronck de Bilsen, eques magnatus Hispaniae prima classis, qui decidit propugnans Callos.

Obiit 24 decembris 1481.

R. I. P.

Er is een onmiddelyk proces-verbael dier ontdekking opgemaakt. De wapenrusting, de wapens en het geld zyn thans in het gemeentehuis berustend, en dinsdag na eene mis van requiem ter nagedachtenis van den overledene, zal geveebreedt zyn, zal de kelder op nieuw gesloten worden.

Men schryft uit Antwerpen, 2 mei :

Men verzekert ons de echtheid van de volgende hetroerende geschiedenis, in onze stad voorgevallen, en die al het voorkomen heeft van eenen roman. Eenige jaren geleden nam een eenvoudige werkmans, woonende in den 4^{en} wyk, eene arme weeze op, die hy den stiel van naeuster liet leeren, en welke hy eindelyk, om hare dankbaarheid een braef gedrag, zoo lief kreeg als zyne eigene eenige dochter, die aen eene borstkwael leed. De beide meisjes schenen zuster te wezen en hadden elkaer als dusdanig lief. Onlangs viel de goede man in 't ruim van een schip, waerby hy zuike hevige wonden bekwaam, dat hy eenige dagen later overleed.

De pleegdochter, die reeds goed haren stiel kende, nam het dan op zich het brood, dat is het leven te winnen voor haer en haer zuster, die thans ook eene weeze was geworden, en al langer zoo meer ziek wierd. Wat zy des daegs niet doen kon verrigte zy 's nachts, en geene vermoeijens kende zy, om eerlyk door de wereld te komen en aen de dagelykse noodwendigheden te geraken.

En dank aen hare werkzaamheid en haer edelmoedigheid, ontbrak er der beide meisjes niets. Maer, helaas ! alles in de wereld heeft zynen keerken en het geluk is niet bestendig. Gister terwyl het brave meisje op haren winkel werkte, bezweek hare pleegzuster te huis aen de ingewortelde ziekte, die haer sinds lang ondermynde. Toen zy 's avonds terugkeerde en deze tydend vernam, onstelde zy zoodanig dat ze plotseling ten gronde viel. De schook was noodloof gewoest, want als men haer opdraepte, was zy eeh lyk.

De begravenis der twee meisjes zal den zelfden dag geschieden. Deze gebeurtenis heeft eene pynlyke ontroering in de heart veroorzaekt.

— *Iets wonders voor 1865 !* — Men kondigt aen dat er in 1865 eene komeet zoo digt by de aerde moet naderen, dat zy welke sterrekundige, die ons dit wonder aankondigt, professor Newmager van Melbourne, ons geeft is dat, indien de beide ligehamen elkaer niet inslorpen, gelyk twee bolleken kwik die in aanraking komen, het tooneel het eerlykste zal zyn dat het menschelyk geslacht nog ooit heeft mogen aenschouwen. Gedurende driemaal vier-en-twintig uren zal het geen nacht zyn, de dampkring gestadig doordrongen zynde van een mat licht, schitterender dan de stralen der zon.

— Men verzekert ons dat de yzeren weg van Antwerpen op Hasselt op het einde van dit jaer of ten laatste in den eersten trimester van 1865 op gansch de linie in exploitatie zal gesteld worden. De Sectie van Antwerpen tot Aerschot zal in deze maend mei geopend worden.

— *Welk eene personagie Garibaldi is.* — Giuseppe Garibaldi is geboren te Nizza, op 4 July 1807, van nederige ouders, welke de demagogeische vlijerijen echter hebben willen verbinden aen het bloed van vroeger Corsikaensche koningen. Zonder opvoeding noch nyverheid, nam hy als simpele soldaat dienst in de sardeensche zee-magt en deed zich weldra van den dienst wegzenden. In 1834 maakte hy deel van eene samenweering en zag zich gedwongen Italie te verlaten. Hy trok in Frankryk en daer hy zyn bestaan niet kon vinden, verkreeg hy van de goedertierenheid eene kapiteins naer Afrika te worden overgevoerd. Hy wierd een verzaker en trad ten dienste van den bey van Tunis. Daer hy niet uit de lagere rangen kon opkomen, verliet hy dit nieuwe lot naer Zuid-Amerika. 'T was alsof dat hy in hoedamgheid van geluk-zoeker, om niet te zeggen zeeeroover, matroos wierd op een vaerting der Republiek Uruguay. Weldra stak hy over in 't leger van Buenos-Ayres, tydens de expedie van Rosas, zonder zich ooit te onderscheiden noch door heldendaden noch door vernuft.

In 1848 keerde hy terug in Italie en vond er zynen leidstman Mazzini weder. Te Romem met eene bevelvoering geelast door de triumvirs, die veel beter bekend waren in 't

woordenkramen als in 't verrigten van daden, liet hy een aantal moorden gebeuren, zoo als by er zelf gedurig over roemt en waerschynt, dit schandig bedryf overdyvende baedde zyne beide armen in 't fransche bloed. Uit Rome verjaagd dwaelde hy in Italie ; maer in plaats van in Navarra te gaen stryden tegen de Oostenrykers, ging hy op nieuw te Genua sloop naer de andere wereld, doorliep New-York en Californie, en trok in 1852 naer China aen boord eener peruviaensche brig. In China verbroederde hy met de Faepins (rebellien). In 1852 keerde hy naer Peruven terug en leude met lint in de straten van Lima.

In 1859 was hy op nieuw in Italie en het piemonteesch gouvernement noemde hem in eens af generael. Hy nam met het kleinste deel aen de veldslagen van Magenta en Solferino. Zyne heldendaden hadden Sicilie en Napels voor tooneel en hy heeft gezorgd er de geschiedenis van te vertellen tot zyne eigene schandde en tot die van zyne doorluchtighe gasten.

De kolonel Pallavicini en een handvol soldaten waren voldoende om Garibaldi te kortvleugelen ; maer zyne medeplichtigen van het italiaensche parlement hebben hem in vryheid laten terugkeeren naer zyn eiland om hem op dag en uer te gebruiken.

En ziewaer den man voor wien de staetmannen van Groot-Britanje deze laatste dagen hebben gekropen en dien den prins van Wallis tot zyne onuitwisbare verandering heeft bezocht en zynen vriend genoemd !

FRANKRYK.

Men leest in den *Constitutionnel* : Een onzer korrespondenten uit Italie schryft ons uit Macerata, en geeft ons over de ontwerpen van Garibaldi eenige inlichtingen en byzonderheden waer van wy aenzelven geloof te hechten, alhoewel onze korrespondent gewoonlyk goed ingelicht is. Ziehier wat hy zegt : ik kan ugenkondigen dat Garibaldi vanzich is zich meester te maken van Pescara, kleine zeebaave, op vyf uren afstand per yzeren weg, van Ancona. Van Pescara tot aen de Romeinsche grens bestaat er een steenweg door de Abruzzzen. Men zegt my dat Garibaldi alleen langs zee zal aenkomen en dat de vrywilligers zich aldaer per afdeelingen met hem zullen komen aansluiten. Overigens verzekert men my, hetgeen al heel zondeling is, dat het italiaensche gouvernement verwilligt is geworden dat de hertog van Sutherland het inzicht had van de kusten der adriatische zee met zynen yacht te gaen bezoeken.

Het gerucht loopt in Parys dat de engelsche vloot naer de baltische zee vertrokken is omdat Pruisen en Oostenryk geen wapenstilstand schynen willen te geven. Wy gelooven dat het eskader nog niet vertrokken is ; maer het schynt toch stellig dat de admiraal het bevel uit Londen ontvangen heeft van zich gereed te houden om er naer toe te varen.

Men weet in welke omstandigheid en om welke redenen de conferencien van den H. Vincentius à Paulo op het einde van 1861 vermoed hebben zich te moeten ontbinden. Vele godvruchtige familien hadden die uitdeulers van hare aelmoessen met spyt zien verdwynen. Een zeker katalen dier gewezene conferencien hadden op aendrang dier familien over eenige weken aen den prefect der Loire de magtiging gevraagd, om onder dezelfde bescherming eene enkele lokale maetschappy te mogen vormen. Wy vernemen met spyt, zegt de *Union de l'Ouest*, dat die magtiging door den minister van buitenlandse zaken geweigerd is.

ALGER.

Tuyn. 3 mei. Tydingen uit Tunis gekomen langs Messina melden dat de opstand veld wint.

Twintig duizend bedouyenen, na de communicatie tusschen Tunis en de provincien afgesneden te hebben, hebben Kirvan bezet en bedreigen Suza Monastir.

Geheel de provincie Oran is in opstand.

DENEMARKEN.

Men schryft uit Veile nopens de bezetting van Fredericia door de Oostenrykers, dat toen maerschalk Gablentz te Bredstrep aankwam, de graef Neipperg de citadel reeds ingetrokken was met eene afdeling infanterie en kavalerie. De brigade Nastik kwam op hetzelfde uur ook binnen. De koninglyke prins en de veldmaerschalk Wrangel waren op den 10 april te Fredericia verwaacht.

Al de genomene kanonnen te Duppel zullen naer Berlyn gebracht worden. Hun getal beloopt tot 116, waer van velen van grof kaliber.

Volgens eene depeche uit Fredericia hebben de Deneen 497 kanons in de citadel gelaten. De Oostenrykers hebben er eene groote hoeveelheid materiaal gevonden.

ROME.

Brieven uit Rome geven de volgende ontleiding der geimproviserde aanspraak welke Z. H. de Paus in het laatste kensistorie heeft uitgesproken : « Overal ontmoet men vreugde en droefheid voor de kerk, heeft de H. Vader met kracht uitgeroepen ; doch het is onmogelyk stilzwygend te blyven by de groote vervolging welke er in het grootte russische keizerryk heeft plaats gehad.

« Na onderdanen tot den opstand aengedreven te hebben, verdelgt de vorst van dit land, onder voorwendsel van den opstand te onderdrukken, het catholicismus ; hy vervoert de bevolkingen naer de ystreekken, alwaer zy van alle godsdienstige vertroosting beroofd zyn ; hy verbant de bisschoppen, ongehoorde zaak ! hy berooft hen van de jurisdictie die ik hun heb toevertrouwd. Dat er toch niemand zegge dat ik de revolutie aenstook door protestatie, welke allen noodzakelykst geworden zyn.

« Ik weet de hedaendaegsche revolutie van de redelyke vryheid te onderscheiden. Doch indien ik tegen dien potentiaet protesteer, dan is het om myn geweten te verlichten en om niet eens den opperste regter tot my te hooren zeggen : « Waerom hebt gy gezegen ? »

De aertshertog, broeder des keizers van Oostenryk, de infante van Portugal en 14 kardinalen waren hierby aenwezig. De verontwaardigde houding van den Paus heeft eene hevige Sentatie verwekt.

Men schryft uit Rome, 1 mei, dat de gevolgmatige van Rusland uitgingen gevraagd heeft nopens de pausselyke allokatie.

Kardinael Antonelli heeft het regt en de noodzakelykheid verdedigt waer in de H. Vader zich bevindt van zich aldus uit te drukken. De russische afgezant erkent de deugden van den aertsbisshop Felinski, maer zegde dat de prelaet een opstandeling is die den Gaer wilde doen afzien van het bezit van Polen.

Kardinael Antonelli heeft door tusschenkomst eener mogelheid de invryheidstelling door eessen van kardinael Morichini te Jess aengehouden.

BOEKENKUNDE.

Er is een nieuw verschenen van den welbekenden dichter Myrheer Desiré Claes, van Thienen, onder den titel : *« De Herschopping, Dichttafereelen uit de limburgsche Kempen. »* Elk blad is treffend, elke vers is vol gevoel, de schryver was hier zyn onderwerp gansch meester, hy geeft ons in welgevoelde en harmonische verzen een innemend tafereel van het kempenleven. De verzen zyn zeker schoon, en die ze best, onwaert wellighinne verdiensten, als poëzy, in 't gedacht en in de bewoording. Het is wel waer s menschen hart is zeker hoogst gevoelig wanneer het de gulle landelyke zeden geld ; het gedacht alleen van het landleven doet de beweegbaerste snaer onzes gevoelen trillen ; maer boven dat heeft hier de dichter nogthans iets in zyn voordragt dat ons medeslept, iets teeders, eene zorgvolle nabuysing van leven en natuer. Dit werk is schoon omdat het waer is, dat is in een woord het beste oordeel dat men over die schoone poëzy kan stryken ; het is een meesterstuk in zynen aard, een klein juwelytje, en het is zeker dat zulke harmonische, zulke tyu gevoelde verzen by de geleerden zoo wel als by het volk een welverdienden byval vinden.

Te verkrygen in den boekwinkel van het Regt, Dietersche straat, aen den prys van 1 fr.

— Er is van de pers gekomen eene broechure door den Eerw. heer pastoor K..., welke in de tegenwoordige omstandigheden, waer wy ons in bevinden, schynt geroupen te zyn eenen grooten dienst te bewyzen. Het geldt hier immers in dit werke het volk te bevryden tegen de onregtvaardigheden en strekkingen van het liberalismus, dat zou willen dat de priesters zich met geen politiek bemoeiden, om zoo des te gemakkelijker zyn plan van vernieling en uitdooving des godsdienstes kunnen ten uitvoer te brengen. De schryver bewyst op de doorslaendste manier dat de priester in de politiek moet tusschenkomen, omdat de godsdienst, waer van hy de natueryke en de eerste voorstaender is, tegenwoordig door het liberalismus zoo verraderlyk en zoo huichelachtiglyk wordt aengevallen en ondermynt.

De keurige eenvoudige schryfwyze beveelt dit belangryk werke aen geleerden en ongeleerden aen, zal voor beiden eene noodige en heilvolle onderrigting wezen en beiden aansporen om den priester in het verdedigen des godsdienstes en der kerk eene behulpzame hand te bieden, wel verre van hem nog te dwarsboomen, als hy een zoner geheiligdste regten wil uitoefenen. Wat de schryver betreft, wy wenschen hem geluk over zyn werke ; die broechure heeft voorzeker zynen naam meer dan een graed in waarde doen klimmen.

Te bekomen in den boekwinkel van het Regt, aen den prys van 25 centimen.

Als ook verscheidene soorten van *Maend van Maria*.

De beschrijving der treffende *Muerschildoring van O. L. V. Kerk* alhier, door Jules Helbich, prys 1 fr.

MENGENINGEN.

HART EN GEVOEL.

DE LONGZIERE.

(Derde zang.)

Beziden het vertrek waer wetenschap, waer vond Genezing zoekt en toch, eilaas ! er geene vond,
Zat Joseph, stom, verwoest en angstig af te luistren
Wat woorden zy zich daer in wanhoop overfluisstren.
Een dunne tusschenmuur die zuivren weerklink gaf
Scheidt slechts den jongeling van hune zitting af.
« Mogt hy toch een woord van troost of toekomst hooren !
Misschien na rypen raad is alles niet verloren
En zal met hun beslis de redding nog ontstaen !
Wat my het beste dunkt, vangt een hanner aen
Wien nog een tenger hart was in de borst gebleven,
Nog niet versteend van zien te lyden en te sterven,
Geen vrees, geen zwarte wolk den hemel ingejaegd,
Zelfs beregen worden ligt wanneer de hoop ze draegt,
Dus haer en het gezin maer moed in 't hart gesproken :
Geen schaduw van verdriet mag rond haer sponde spoken.
Zy zelve, in zylde en goud als tot een feest gekleed,
Verzinne zich op lief by 't paecien van het leed.
Indien ons kunst bezwykt in nuttelooze streving,
De troost is ook een kruid van magtge herleving ;
En gaf zy slechts maer troost, nog waer haer zending
— [groot.]
Eilaas ! de jonge bruid is toch de bruid der dood,
Eilaas ! de bruid der dood ontgalmt in woeste klemme
Het ratelend gekerm van een verborgen stemme,
En ylings rukt, als wild van weedom en van min,
De rauke jongeling hnn zittingskamer in.
Zy sterven ! loopt hy rond het hoofd in beide handen,
Myn Laura sterven ! Zy naer 't kerkhof henen landen !
Neen, neen, dat kan niet zyn ! Zy sterven ! Groote God !
O Laura ! o myn ziel, myn eindloos hartgenot !
Ik moet, ik wil haer zien, haer zien, haer zien en spreken !

Dat hart ! o neen dat hart, dat kan, dat zal niet breken !
O Laura ! vlied hy heen, den zael dolzinnig uit,
Ik moet haer zien ! waer is, waer schuilt myn duerb're
— [bruid ?]
Ach ! wylt my het salet waer ze in is weggekwenen !
Ach ! wylt het my ! stond hy daer aen den trap te weeten !
— [tuen ;]
Ach ! wylt het my ! ik ken hier deze wooning niet,
Dat groot schen en ryk gebouw van rampspoed en verdriet !
(Wordt vervolgd). Louisa De Cocq-Creten.

Burgerlyken stand der stad Sint-Truiden.

Aengiften van den 30 april tot den 7 mei.

GEBOORTENS.

Manlylyk 3. — Vrouwelyk 2.

HUWELYKEN.

Leemans, Pet.-B. met Vanaeken, Anna-Christ. Vandenreyt, Joannes met Gilet, Maria-Ald.

OVERLYDENS.

Pulinx, Maria, oud 69 jaren, ongh.
Wynants, Helena, oud 73 jaren, ongh.
Dehairs, Anna-M. echig, van J.-H. Sacré.
2 kinderen onder de 7 jaer.

ST-TRUIDEN. — 4 Mei.

Tarwe de 100 kil. fr. 24-66. koren 16-27 haver. 17-00. Garst 19-68.

TONGEREN. — 4 Mei.

Tarwe de 103 kilo fr. 25-75 Koren 94 kilo fr. 16-00, Haver 75 kilo fr. 14-00. Garst 94 kilo 19-00. Spelt. een mod. 22-25 fr. Boter halve kilo 1-35. Eijeren de 26. 1-14. Witte aerdappelen de 100 kil. 5-00. Roode 6-00 fr. Osse tongen, 10-00 fr. Hooi de 1000 kilo 82-00 Strooi, 1000 kil. 33-00.

HASSELLT. — 3 Mei.

Tarwe de 100 kilo fr. 24-40. Koren id. fr. 17-80. Gerst id. fr. 20-40. Haver id. fr. 17-00. Aerdappelen id. 5-00. Genever deu liter 72 centimen.

DIEST. — den 30 april.

Tarwe den hecitoliter, fr. 19-25 Rogge id. 12-47 Haver. id. 8,70. Gerst id. 15,00. Boekweit, id. 00,00.

BORGWERM, den 3 Mei.

Tarwe de 103 kilos. 25.50. Rogge, 94 k. 15,50. Haver 150 k. 26,00. Spelt, 112 k. 21,00.

In 't belang van het menschdom geven wy hier nog een kleine uittrek van 60,000 gezegznen, bewerkstelligd zonder medecyn, door de REVELANTA, allersmakelykste pap voor onthuyt, welke mits eenige stuivers per dag, vyftigmaal zyn prys bespaerd by andere remedien. Gezegznen — N. 54,307 M. Et. Poudje, onderneemer. Le Gua, van eene hevige pyn in den onderbuik, niet meer verterende, maer al zyn voedsel uitwerpende en afgemat van zwakheid. — N. 53,918, M. Lieuteau van Aix, van eene smachtende hoest, gebrek aen rust en eetlust, krampen in de maeg en verstopping ; en eene jonge dame, van eene smachtende hoest, zeer aen den opperbuik en bloedverlies. — N. 54,934. M. Boisgontier ; renitentie te Parys, van eene hevige pyn dien maeg ; en zyne vrouw van eene leverziekte. — N. 53,990. Juffer Gallard, groote St. Michiel straat 17, Parys, van eene longteering, na ongenesbaar verklaert te zyn geweest en maer eenige maanden meer te leven hebben. — N. 53,992. M. Aug. Heeque, van eene waterzucht en leverziekte. — N. 44,619. Mevrouw Woodhouse, van walgingen en brakingsen gedurende hare zwangerheid. — N. 46,210, doktor Martin, zyne dochter, van eene GASTRALGIE, maegontstekingen die haer 15 of 16 keeren daegs deden braken gedurende acht jaren met al de daeruit voortspuitende kwalen.

BARRY DU BARRY en Cie. Koiserstraat 12 te Brussel, 77 Regentstreet te Londen en Place Vendôme 26 te Parys. — 1/4 kil. 2,25 fr. 1/2 kil 4 fr. 1 kil. 7 fr. 6 kil. (franco) 32 fr. Dubbel kwaliteit, 1/2 kil. 8 fr. — *Tegen een bon op den post.* — By Warnots, apotheker, St-Truiden.

BEKENTMAKING.

De Bestuunders-Begevers der beurznen stichting Raymaekers (Petrus Maria Elisabeth en Maria Gertrudis) te St-Truiden, berigten het publiek dat er eene beurs vacant is. Diensovolgens worden de daertoe regt hebbende verzocht hunne kwalificatien en bewystukken voor 15 mei 1864, vracht vry, aen den ontvanger van het gesticht, Alphonse Roselle, klerk van notaris te St-Truiden, in te leveren.

BERIGT.

Er zyn voortdurend te huren by G. Ruyemen, in den *Rooden Hoek*, Schurhoven, twee extra goede Hutsen om dikke en kleine boomten te vervoeren.

VERKOOP

van

KRIEKEN,

appelen, peeren en noten.

Op woensdag, 18 Mei 1864, om 3 uren na middag, ten herberge van Guilielmus Grené, gestaan te St-Truiden op den groeten Merkt, onder het Stadhuys, zal de notaris COEMANS, publiek, ten meestbiedend en op crediet te koop stellen.

Ten verzoeken van :

1. De heeren Bestuunders van het Bureau van Weldadigheid der stad St-Truiden.
A. Het Fruit wassende in eenen Boomgaard, gelegen te St-Truiden achter St-Pieters Kerk.
B. En het Fruit in eenen Boomgaard genaemd Gersten Hof gelegen te Schurhoven achter de Kerk.
2. De heeren Bestuunders van de Godshuizen dezer stad.
Het Fruit wassende in eene Weide te St-Truiden op den Zepperschen weg, achter de Lang Weide.
3. Madame Maisin, geboren Lowet.
Het Fruit wassende in den Boomgaard van hare winning genaemd Steene Winning, gelegen te Schurhoven.
4. Den heer advokaet Ulens.
De Krieken op eene Weide-gelegen op de Cabye.

VERKOOP

van een goed en welgelegen

HUIS MET BIERBROUWERY.

Op maendag den 23 mei 1864, om twee uren na middag, ten herberge van de heeren gebroeders Uitenbrouck, in den Anker, op den graenmerkt te St-Truiden, zal den heer L. A. J. Vanoverstraten van St-Truiden, publiek en ten meestbiedend, met gemak voor de betaling, door den notaris COEMANS doen verkoopen :

— Een huis met aenhang en brouwery, genaemd den Eenhoorn, gelegen te St-Truiden op de Beek. Sectie H. n. 916 van den kadaster, belendende de Beek, den heer Willem Vanweu en mejuf, de weduwe Jean Sproelants.
— Bewoond door den verkooper.

BERIGT.

De verkoop van de *SCHOORS* van jonge Eikskens, op eenen bosch van de Godshuizen van St-Truiden, en gelegen onder Duras, welke op Maendag, 9 Mei 1864, te Duras in het Paenhuis, moest plaats hebben, is uitgesteld.

VERKOOP

OP BESLAGNEMING van

VASTE GOEDEREN.

In uitvoering van een vonnis, uitgesproken door de regbank van eersten aenleg, zetelende te Hasselt, den 13 april 1864, zal er overgegaan worden op Donderdag 12 mei 1864, om 3 ure na middag op het Stadhuis te St-Truiden, in den zaal der zitting van het vredegeret, door het ministerie van Mr. COEMANS, notaris, residierende te St-Truiden ten dezen benoemd, en voor den heer vredegeret van het kanton St-Truiden, tot den verkoop op beslagneming van onroerende goederen.

1° Een huis, hof en boomgaard, groot 17 are 30 centiares, genaam en gelegen te G-linden, ter plaets Haes Eik sectie A n. 520d, 519e, en 517a, van het kadaster, palende de straat genaemd Hoolstraat, Anna Catherine Vanherck, vrouw Vroonen, Bartholomeus Vanherck, en het volgende goed.

2° Eene schuur met stallen, mesthof, moeshof en boomgaard groot samen 18 are 80 centiares, aldaer sectie A n. 520e, 519b, en 517b, van het kadaster, palende de Hoolstraat, het voorgaende goed de vrouw Vroonen bovengenoemd, den volgende artikel, en den weg genaemd Popelierstraat.

3° 18 are 40 centiares, gedeeltelyk boomgaard en gedeeltelyk akkerland, aldaer, sectie A, Nos 517 en 518b van het kadaster, palende het voorgaende, de gezegde vrouw Vroonen, Lambert Vanherck en de Popelierstraat.

VERKOOP

van een schoon, wel gelegen en goed GEKALANDEERD

COMMERCIE-HUIS,

Donderdag, 2 Juny 1864, om 2 ure na middag, voor en tegewoone zittingszaal van den heer vredegeret van het kanton op het stadhuis te St-Truiden zullen jufvrouw Constantine Dedonker en de heer François Ledent, als provisioneële beheerder der goederen van den heer August Dedonker, voor den notaris VANHAM, ter residentie St-Truiden, ten dezen aengesteld by vonnis van de regbank van eersten aenleg, zitting houdende te Hasselt, in dato van den 24 february jongleden, publiek ten koop stellen :

Een schoon, wel gelegen en goed gekalanderd commercie huis, genaemd het Blauw Houdje, gelegen te St-Truiden op den grooten markt, reengenoten van voren denzelven, van eene zyde jufvrouw Constantine Dedonker en van de andere zyde en van achter den heer Gregoire Vanwest. Bewoond door den heer Guillaume Stas en daadelyk aen te slaen.

VENTE

HOTEL DU COMMERCE

Mardi 10 Mai 1864, à 2 heures de relevée, au café du sieur Philippe Salmain, sis Grand'Place à St-Trond, monsieur François Aerts, procedera par le ministère du notaire VANHAM, résidant à St-Trond, à la vente publique avec la plus grande facilité de paiement, d'une belle et spacieuse maison, avec porte cochère de construction moderne, autrefois l'Hotel du Commerce, considérablement agrandi par suite de l'incorporation de la maison attenante, sis à St-Trond, Marché aux porcs, vis-à-vis de l'église des Récollets, à proximité de la Grande Place, contenant 19 pièces, plus cuisines, lavoir, caves, greniers, cour, écurie, citerne avec pompe.

Jouissance au 15 Septembre prochain. Pour tous renseignements s'adresser au dit notaire.

VOIRIE VICINALE.

ENTRETIEN EN 1864-1865.

Le lundi, 9 mai prochain, à 3 heures de relevée, à l'hôtel de ville de St-Trond, il sera procédé à l'adjudication publique de l'entretien, pendant l'année 1864-1865, de 3,863 mètres courants de chemins empierrés et de 2,989 mètres courants de chemins pavés.

L'estimation est de fr. 2,573-50.

Le cahier des charges est déposé au Secrétariat communal.

St-Trond, le 29 avril 1864.

Par ordonnance :

Le secrétaire, N. DAVIDTS. Les bourgm. et échevins, N. DELGEUR.

STAD SINT-TRUIDEN.

BUERTWEGEN.

ONDERHOUD IN 1864-1865.

Maendag, 9 mei aenstaende, te 3 ure na middag, zal er, op het Stadhuis van St-Truiden, overgegaan worden tot de publieke aanbesteding van het onderhoud, gedurende het jaar 1864-1865, van 3,863 loopende meters bestraete wegen en van 2,989 loopende meters gekasseide wegen.

De werken zyn begroot op fr. 2,573-50.

Het kohier van lasten is berustende op het gemeente-sekretariaat.

Sint-Truiden, den 29 april 1864.

Door ordonnantie :

Do sekretaris, De burgemeester en schepenen, N. DAVIDTS. N. DELGEUR.

TE HUREN OF TE KOOP.

Met groot gemak van betaling, een schoon en groot huis met Hof, gelegen op de Beekstraat, St-Truiden, dienstig voor beestokery, suikerfabriek, vuermolen, pensionnaet, winning, enz.

Het zal verhuurd of verkocht worden met of zonder landereijen, volgens belofte des huerders of des koopers, en kan selfens aengeslagen worden.

Zich te bevragen op het bureau van dit Blad

TE HUREN

Na den oogst van 1864 eene Winning met hof en aenhoorigheden, en 8 hectaren grond, gelegen onder Gorssum. De huerder kan meer of min grond krygen naar belietje. — Zich te vervoegen op het bureau van dit blad.

TE HUREN

om dadelyk aen te slaen, de Winning van Terborg gelegen onder Rummen, met omtrent de 30 hectaren grond.

Voor verdere inlichtingen. Zich te vervoegen by de eigenaers M. M. Hoebaers tot Velm of aen M. Allard Hoebaers Burgemeester te Rummen.

BERIGT AEN DE BAKKERS.

Gisbert Gillissen, van Curingen, maekt bekend dat by het MUTSAERTHOUT les en vry te huis levert aen 18 fr. de honderd.

Zich te bevragen by M. Fr. Frisart, kuiper, Stapelport.

TE KOOP

Goede SÜKER-BEETWORTELEN-ZAED, als ook eene zekere hoeveelheid HAVERE STROOL, by M. Leunen, Hamelstraat, 710.

CHRISTINA DE WONDERBARE, DERDE DRUK.

Te bekomen in den boekwinkel van dit blad, aen den geringen prys van 30 centiem.

DE PHENIX.

Belgische maetschappy van verzekering aen vaste premien tegen den brand, weerlicht en tegen de gaz-uitbersting, gemajtigd door koninglyk besluit van den 21 feb 1855. Maetschappelyk kapitaal fr. 2,000,000.

Zy verzekert ook, mits belaling eener geringe premie, de huergevaren en het beroep op de geburen.

De brandschaden worden altyd op het spoedigste geregeld en dadelyk uitbetaeld.

REUNION VINICOLE

de la
GIRONDE A BORDEAUX,
S'adresser pour prendre connaissance du tarif général des vins, pour commandes, etc. à M. Leunen, même adresse que ci-dessus

BERIGT.

Een weduenaer, oud 33 jaer, voorzien van goede getuigschriften zoekt zich te plaetsen als garde, of toezienner van werken, enz.

Zich te bevragen op het bureau van het blad.

BERIGT.

H. en J. VANDERBRUGGEN en zuster maken het geërd publiek bekend dat zy van woonst veranderd zyn en thans op den Graenmarkt woenen. Hun magazyn is zoo als voorheen voorzien van allerschoonste manshoeden, gekleede en allerlei soorten van fantasie hoeden en pastoorshoeden. Alles naar de laatste mode en aen de voordeeligste pryzen.

Hun modemagazyn, voorzien van de nieuwste en fraeiste artikels voor heeren en dames, is open voor het publiek om de artikels te bezigtigen.

ECORCE DE PANAMA

à fr. 1,80 le kilogramme. Chez A. Vandergeten-Du-greef, St-Trond, rue de sel.

TE HUREN

Een welgelegen COMMERCIE HUIS, in de Hamelstraat, zich te vervoegen by den eigenaar, H. HAAN, N° 698.

Société de crédit foncier international à responsabilité limitée.

L'administration a l'honneur d'informer MM. les porteurs des lettres de gage de l'ancienne Banque hypothécaire Belge, que le semestre des intérêts de leurs titres, échéant au 1 mai 1864, est payable soit à la caisse de la société, rue Royale, 28 à Bruxelles, soit chez ses agents en province.

TE BEKOMEN

Aen zeer matige pryzen, by L. STAS, Kloppenpoort, Rooststaken, rekwerk, kepers, plafond- en pannelatten, dikke dennen voor wvormen en balken, en schoone dikke eiken boomen, dienstig tot alle gebruik.

TER OORZAKE VAN STERFTE.

TE KOOP

STOKERY,

van 20 hectolaters inhoud, met al de benodigheden, gelegen op den Lusberg, te midden der stad St-Truiden. Daer dezelve in volle werkzaamheid geweest is tot half-april, zal men de kateuten voor den kooper trachten te behouden. Daer er groote stalten, schuur en remise by gelegen zyn, zou zy insgelyks tot hoeve of winning kunnen gebruikt worden, omdat men 20 hectaren huergroend terzelfden tyd zou kunnen overnemen. De gebouwen en al het materieel der stokery en van de landbouwgereedschappen zyn in beste staet.

Zich te vervoegen by de kinders Vandenhove koeimerk, in den Wolf.

DE VOLMAEKTE GEZONDHEID, gegeven zonder medecyn, noch purgering, noch kosten.

REVELENTA ARABICA

DU BARRY van Londen,

geneest op eene volmaekte wyze de slechte vertelingen (dyspepsies), maegontstekingen, darmontstekingen, gewoone opstoppingen, speensiekten, slymen, winden, trillingen, afgang, opzwellingen, duiseligheid, suizelingen, het zeer koud rocht, walgingen en brakingen na het eten en vint de zwangerheid, pynen, maegzuer, krampen in de maeg, alle ontzetting der lever, slymtriezen en gal, slapeloosheid, hoest, beklemming, korte adem, stikloed, ontsteking der luytpyptakken, teereng, zweren, brand, zwarte gal, verswakking, sereeyn, sicht, koorts, moederkuil, zenuwsmart, bloedgebrek, watersucht, wille maendestonden, bleek-zucht, onvruchbaerheid, frisch en krachteloosheid. Zy is ook den besten verkloekmiddel voor de flauwe kinderen.

Uittreksel uit 58,000 gezegingen. — N. 52,081: M. de hertog van Pluskow, hofmarschalk, van eene maegontsteking. — N. 58,014: M. de markiesin de Bréhan, van eene leversiekte van 7 jaeren, met verswakking, zenuwtrillingen, slechte verteerling, slapeloosheid en zwarte gal. — N. 58,604: M. Dedé, 13, Duricierstraat, te Parys, van eene ontsteking die aen alle geneskundige behandeling wederstaan had. — N. 58,216: (Saint-Jean de Marienne) (Sarcosijien) 11 february 1862. In ons hospitaal woerwan ik het bestuer heb, berinden zich en lyden de uitnemende wel van uwe REVALENTA ARABICA, en ik bid u dus my er 78 kilow te willen ten zenden. — Zuster Fébroine van St-Joseph. — N. 50,416: M. de graef Stuart de Decies, pair van Engeland, van eene darmontsteking, met alle hare zenuwgebreken, krampen, walgingen, pynen aen de borsten schouders. — N. 47,421: Juffer E. Jacobs, van schrikkelijke zenuwpynen, onverteeringen, brand, moederkuil, zwarte gal. — N. 49,842: Mevr. Maria Joly, de Norfolk, van eene 30jarige opstopping, onverteering, zenuwsiekte, hoest, wind-achtigheid, krampen en walgingen. — N. 36,418: dokter Minster, van krampen, maegsmarten, slechte verteerling en dagelyksche braking. — By M. Warnots, apotheker, en by Maricq-Smits, in het Gouden Kruis, St-Truiden.

N. 46,270: M. Roberts, van eene longteering, met hoest, brakingen opstoppingen en 25jarige doofheid. — N. 43,422: Mer. de gravin de Castle-Stuart, van eene 9jarige schrikkelijke zenuwverhitting den geest verbysterende. — N. 44,816: M. de opperdiaken Alex. Stuart, van dryjarige zenuwpynen, sereeyn, slapeloosheid en afkeer van het leren. — N. 43,810: G. Heneke, van koude klieren. — N. 16,619: mev. Woodhouse, van walgingen en brakingen gedurende hare zwangerheid. — N. 46,210: dokter Martin, van maegontstekingen die hem 15 of 16 keeren daegs dedem braken gedurende 8 jaeren. — N. 46,218: kolona Watson, van het sicht, zenuwsmart en aenhoudende opstopping. — N. 18,744: dokter Shorland, van watersucht en opstopping. M. Baldwin van eene colledige verswakking, verlamming der leden door buitenspoorigheden in de jontheid. — N. 51,615: mynheer de baron de Polens, profek van Langeneau, van eene aenhoudende opstopping en zenuwpynen. — N. 48,721: de baron de Zalusowski, divisie generaet, van schrikkelijke pynen sedert verscheide jaeren in de verdruingdeelen. — N. 53,000: Juffer Gallard, Groot Sint-nichiel-straat, te Parys, van eene longteering, na ongenesbaer verkeerde te zyn geweest en maar eenige maanden meer te leren te hebben. — Meer versterkend en min kostelyk dan de chocolaet, thé, koffy, vischolie, dit heerlyk roetsel verspaerd duizendmaal zyn prys in andere geneesmiddelen; het heeft 58,000 gezegingen bewerkt waer alle andere remedie mislukt had. — N. 57,916: Indien ik de keizer ware, zou ik beveelen dat alle verswakke soldaten er gebruikken maekten Chertillon, geneesheer.

BARRY DU BARRY en Cie. Keizerstraat, 12 te Brussel, 77 Regent-straat te Londen, en Place Vendôme 26, te Parys. — 1/4 kil. 2 fr. 25. 1/2 k. 4 fr. 1 kil. 7 fr. 6 kil. (franco) 32 fr. Dubbel kwaliteit, 1/2 kil. 8 fr. 5 kil. (franco) 58 fr. Te gen een bon op den post.

AEN DE ZIEKEN. — Het middel vinden, om gedurende verscheide dagen, verscheide weken en des noods zelfs verscheide maanden te doen purgeren, zonder de ziekte te verzwakken of het verteeringswerk te hinderen, dit is het vraagstuk, dat door doctor DEHAUT is gesteld en opgelost.

In tegenstrydigheid met de andere purgeermiddelen, werken de Dehaut-pillen alleen goed, wanneer zy genomen worden met goede spyzien en versterkende dranken (zoals thee, koffy, wyn, goed bier, goede bouillon). Om met deze pillen te purgeren, kiest ieder een het uer en den maaltyd, die hem het best passen volgens, zyne kracht, zynen eetlust of zyne bezigheden. Daer de vermoedens, veroorzaekt door de purgatie, geheel en al vergoed wordt door de goede voeding, besluit men gemakkellyk te herhalen, telkens dat zulks voor de gezondheid noodzakelyk is.

Men ziet dadelyk, dat de purgatie, aldus gebruikt, een geneesmiddel van buitengewoone kracht wordt tegen eene menigte ziekten, welke men met zeldzame en algebreken geneesmiddels niet kan doen verdwynen.

Het siesel van doctor Dehaut is met helderheid en omstandigheid uiteengezet in zynen Manuel de la médication purgative, een boek in-8° van 268 bladzijden. Dit boek is vooral geschreeven voor de lieden de groote wereld en voor de min geleerde menschen. Eenieder kan gemakkellyk de uitleggingen verstaan, over de wyze, waarop de ziekten ontstaan en over het gebruik van het purgeermiddel in geval het noodig is. Het boek behelst ook de opgave van niet-purgerende middels, waarvan de schryver met goed gevolg een dagelyksch gebruik maekt. Dit kostbaer boek, 't welk in de handen zou moeten zyn van al degenen die de weerde van de gezondheid kennen, is by de boekhandelars te krygen ten pryze van EEN FRANK, maar de apothekers welk de Dehaut-pillen in depot hebben, zyn gemajtigd kosteloos exemplaren af te leveren aen de personen die het geneesmiddel gebruikken.

Depot by M. Polus, apotheker.

Leest hier!

GUANO VAN HOOG-PERU.

290 fr. per 4,000 kilos

in zakken, als men neemt met partyen van 5,000 — 10,000, — 20,000, — 30,000, kilos of meer.

295 fr. per 4,000 kilos

in zakken, als men neemt met partyen van 1,000, — 1,500, — 2500, — 3,000, — 4,000 kilos.

KOMPTANTE BETALING.

De ondergetekende heeft de eer aen de Landbouwers te berigten, dat het niet alleenlyk bewezen is dat deze Guano goetgekeurd is op goede en slechte gronden voor al de winter- en zomervruchten, maar het is nu ook bewezen, door de landbouwers die deze Guano sedert 4 jaeren gebruikken, in alle streken van het land, dat by de volgende uitwerksels geeft :

1. Dat by de gronden niet mager noch schrael maekt, maar, integendeel, dezelve van jaer tot jaer verbeteret.

2. Wat het graen inzynen wasdom aengaet, de stammen of halmen groeijen struis op, krygen lange airen, zwaer met graen beladen, omdat die Guano hen niet te spoedig doet opschielen; maar hen den tyd geeft zich te versterken en te verklecken, daerom heeft de oogst minder gevaer van door stortregens en stormwinden omverre geworpen te worden.

3. Het is hetzelfde met de voederplanten : de rapen of knollen groeijen zeer dik op, de kracht schiet niet in het loof, maar blijft in de knollen, zy zyn vast, niet waterachtig en zeer voedzaam.

Hooigras, toemaet en klaveren, de stammen groeijen zeer lang en struis op.

4. De beet voo, de suikerfabrieken geeft de zelfde uitwerksels als de rapen of knollen.

5. Wat de aardappelen aengaet, de kracht schiet niet in de groes, maar blijft in de knollen en geeft groote en zwaer geladene striuken.

6. Wat het vlas in zynen wasdom aengaet, de stammen of halmen groeijen lang en struis op, hebben den tyd om zich te versterken en te verklecken, zoodanig dat men niet moet vreezen den oogst door stormwinden of stortregens te zien omverre geslagen te worden.

Deze uitwerksels zyn van het grootste belang voor de landbouwkunst.

A. SAPORTAS, eenig Agent.

Kantoor : Lange Brilstraat, 580, te Antwerpen.

ENGLISH-BITTER

waervan er meer een Depot in België is, te weten, By HUBERT VANWEST, Grootte Markt, n° 2, te Sint-Truiden.

Het ENGLISH-BITTER, die zoo smakelyk, is ook hedden algemeen bekend voor hare verscheide genezende hoedanigheden. Zy vereenigt dus het aangename met het nuttige. Regelmajtig genomen des voormiddags of 's avonds voor het slapengaan, helpt zy de digestie, zuivert het bloed en stilt de zenuwen. Het English-Bitter is daerentboven een uitmuntend bewaringsmiddel tegen het beslag of de geraektheid, tegen alle zwaerlyvigheid, lichaemsverstropping, opstopping der lever, wormen, zuer en ander ongemak in de maeg en ingewanden Hetzeive bevecht krachtig de zinkingen op de borst, het kooliek, en ook de speensiekte of ambeizen. Maar het kan niet genoeg geprezen worden als een slymverdryvend middel, want het zuivert op een ongevoelike wyze het lichaam van deze en andere soortgelyke kwade hummeuren, en belet die ook van in 't lichaam te komen. Het slym, gelyk men hedden genoeg weet, is een zeer schadelyk vocht waer aen de meeste ziekten te wryten heeft.

Het English-Bitter, 's morgens en 's avonds genomen, verdryft en voorkomt dus al wat aen 't lichaam schadelyk is, heeft daerdoor den allerbesten invloed op de borst, maeg en ingewanden, en kan gevolgelyk niet dan het lichaam in eene volkomene en frissche gezondheid houden.

VERTREKUREN

van den

YZEREN WEG.

St-Truiden naar BRUSSEL, LUIK, ANIWERPEN en GENT:

'S morgens	8 uren	15 minuten.
Na middag	1 »	19 » (Exp-treks.)
'S avonds	6 »	44 »

St-Truiden naar HASSELT, MAESTRICHT en AKEV:

'S morgens	9 uren	32 minuten.
Na middag	3 »	46 » (Vitesse.)
'S avonds	7 »	59 »

St-Truiden, boekd. De Cocq-Croeten.